

Brüssel, 27. mai 2019
(OR. en)

9127/19

AUDIO 75

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8806/19
Teema:	Nõukogu järelused Euroopa audiovisuaalteoste, eelkõige ühistoodangu piiriülese levitamise parandamise kohta

Delegatsioonidele esitatakse lisas nõukogu järelused Euroopa audiovisuaalteoste, eelkõige ühistoodangu piiriülese levitamise parandamise kohta, mis võeti vastu nõukogu 23. mai 2019. aasta istungil (haridus, noored, kultuur ja sport).

**Nõukogu järeldused Euroopa audiovisuaalteoste, eelkõige ühistoodangu piiriülese levitamise
parandamise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

käesolevate järelduste I lisas esitatud poliitilist tausta¹ ja eelkõige 27. novembril 2018 vastu võetud kultuurivaldkonna töökava (2019–2022),

TUNNISTAB, ET

1. Euroopa kultuuriline ja keeleline mitmekesisus on Euroopa audiovisuaalsektori jaoks oluline ressurss. Digitaalseid võrgutehnoloogiaid täielikult ära kasutades võib audiovisuaalne sisu ületada geograafilisi ja keelelisi piire, edendades kultuurilist mitmekesisust ja ühiseid Euroopa väärtusi, ning seeläbi suurendada ühtsesse kultuuriruumi kuulumise tunnet ja Euroopa audiovisuaalsektori konkurentsivõimet;
2. audiovisuaalteosed, eeskätt filmid, telesarjad ja seriaalid, mis on ette nähtud levitamiseks nii kinodes kui ka audiovisuaalmeedia teenuste kaudu, kajastavad Euroopa kultuuride rikkust ja mitmekesisust ning moodustavad pärandi, mida tuleb edendada ja säilitada tulevaste põlvete jaoks;

---

¹ I lisas on loetletud asjakohased dokumendid, mis on seotud kõnealuste küsimustega (seadusandlikud aktid, nõukogu järeldused, Euroopa Komisjoni teatised jne).

3. digiareng on võimaldanud kinode ning lineaarsete ja mittelineaarsete audiovisuaalmeedia teenuste koosseksisteerimist, mis on mõjutanud publiku harjumusi ja eelistusi². Täispikki mängufilme näidatakse siiski endiselt peamiselt kinodes³;
4. Euroopa tasandil on võetud olulisi meetmeid audiovisuaalsektoris levinud internetipiraatluse vastu, aga on vaja täiendavad jõupingutusi loovmajanduse tugevdamiseks digitaalajastul, et kaitsta selle kultuurilist mitmekesisust ja tagada, et inimestele nii Euroopas kui ka sellest väljaspool oleks kättesaadav rohkem teoseid;
5. audiovisuaalteoste levitamist edendatakse üldiselt reklaamiks ja turustamiseks ette nähtud rahvusvaheliste rahastamismeetmetega, sealhulgas väljatöötamise etapis erinevate digivahendite ning festivalidel ja mujal toimuvate linastuste abil. Euroopa Audiovisuaalvaldkonna õigusraamistik, eelkõige audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv, on oluline tugisammas Euroopa audiovisuaalse toodangu nähtavuse tagamiseks ELi riikides;

---

² Vastavalt Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse teabele oli ELi filmide keskmine osakaal 37-s tellitavate videoteenuste riigipõhises kataloogis 2017. aastal 20%. Umbes 22% ELis aastas toodetud filmidest oli ühistoodang, mille osa kõikus Flimmiti kataloogi 24%-st Horizon/UPC Prime'i kataloogi 53%-ni. Netflixi 27 kataloogis oli keskmiselt 36% filmidest ühistoodang.

2005.–2014. aastal toodetud ja ELi kinodes näidatud filmidest oli 64% pärit EList ja 16% USAst, 15% oli rahvusvahelist päritolu ja 4% oli pärit teistest Euroopa riikidest. ELi muudest kui kodumaistest filmidest oli kataloogides enamus muu kui kodumaine ELi ühistoodang.

³ Ainult 47% samal ajavahemikul kinodes näidatud Euroopa filmidest oli vähemalt ühes tellitavas videoteenuses (VOD), samas kui Euroopa filmid moodustasid kõikidest tellitavate videoteenuste platvormides olevatest filmidest umbes 25%.

Vt Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse uuringud 1 ja 4, mis on loetletud II lisas.

6. Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse uuringud⁴ näitavad, et suur osa ELis toodetud filme on Euroopa ühistoodang, ning osutavad ühistoodangu eelistele, nimelt võimalusele jõuda laiema publiku ja turuni, kui kodumaiste filmide puhul,⁵ ning kasutada enamaid rahastamisallikaid, sealhulgas avaliku sektori rahalisi vahendeid⁶. Lisaks põhineb ühistoodang ekspertteadmiste jagamisele tugineval loome- ja rahandusalasel ja praktilisel koostööl ning sellega ehitatakse sildu erinevate geograafiliste ja keeleliste piirkondade ja kontekstide vahele, millel on positiivne mõju nii enamus- kui ka vähemusosalusega ühistootmise partneritele ja kogu audiovisuaalsektorile;
7. eri platvormide ja kataloogide kaudu toimuva audiovisuaalteoste piiriülese levitamise parandamiseks on selle valdkonna poliitikameetmete jaoks vaja ühtset lähenemisviisi, sealhulgas tehisintellekti suguste uute tehnoloogiate kasutamise osas;

---

⁴ Vt II lisa uuringuid 1–3.

⁵ Aastatel 2005–2014 moodustas ühistoodang 24% Euroopa kogutoodangust, kuid ülemaailmselt oli ühistoodangu vaatajaid Euroopa filmide vaatajate koguarvust 50,3% (56,9 % ELi filmide puhul), mis oli veidi rohkem kui puhtalt kodumaiste filmide vaatajate arv. Euroopa ühistoodangu keskmine vaatajate arv on rohkem kui kolm korda suurem kui puhtalt kodumaiste filmide puhul.

⁶ Vt II lisa uuringut 4.

8. et soodustada audiovisuaalsektoris kvaliteetsete teoste loomist ja tootmist, on vaja eesmärgikohast reguleerivat raamistikku ja eri rahastamisallikate vastastikust täiendavust, võttes arvesse audiovisuaalturgude eripära ja suutlikkust, olemasolevaid toetuspoliitikaid ja meetmeid riiklikul tasandil ning teatavate audiovisuaalteoste rahastamis- ja litsentsimismehhanismide eripärasid, mis sageli põhinevad ainuõiguslikul territoriaalsel litsentsimisel. Kõige sagedamini pakuvad audiovisuaalsektorile selle projektide jaoks kriitilise tähtsusega ressursse riiklikud filmifondid, mille kasutada on erinevad toetuskavad ja eri liiki toetused, laenud ja maksusoodustused, ning Euroopa rahastamismehhanismid mitmepoolsete projektide jaoks, näiteks MEDIA alaprogramm ja Eurimages. Kuigi uusi rahastamisvahendeid katsetatakse ja arendatakse, on Euroopa filmide rahastamise jaoks jätkuvalt olulised eelmüük erinevatest riikidest pärit avaliku ja erasektori ringhäälinguettevõtjatele ja levitajatele ning nende tehtavad investeeringud⁷. Riiklikud rahastud on piirkondlikust tasandist kuni Euroopa tasandini välja töötanud suuremaid rahastamisvõimalusi, sealhulgas tootmisstiimuleid ja vähemusosalusega ühistootmise kavasid;
9. Euroopa audiovisuaalsektorit iseloomustavad geograafilised ja/või keelelised eripärad, mis võivad põhjustada turu killustatust. Et sellest üle saada, võib ühistoodang tugevdada audiovisuaalteoste rahvusvahelist levitamist ja aidata kaasa riikliku tootmis- ja turustamissuutlikkuse parandamisele ning suurendada riikliku audiovisuaalse toodangu konkurentsivõimet ja nähtavust;
10. ühistoodangu esitamine filmifestivalidel võib tagada kvaliteetsete teoste nähtavuse ja suurendada nende levitamist. Filmifestivalidel on oluline roll ka koostöö edendamisel (nt ressursside ja oskusteabe jagamine) väärtusahela eri osaliste vahel;

---

⁷ Eelmüük erinevatel territooriumidel tegutsevatele ringhäälinguettevõtjatele ja levitajatele annab kokku 41% Euroopa 445st mängufilmist koosneva valimi kumulatiivsest rahastamismahust. Vt II lisa uuringut 5.

RÕHUTAB SELLEGA SEoses, ET

11. kultuurivaldkonna töökava (2015–2018) raames loodi Euroopa filmide levitamist käsitleva avatud koordineerimise meetodi eksperdirühm. Eksperdirühm soovitas julgustada suuremat investeerimist ühistoodangusse, stimuleerides ühistoodangut riiklike õigusraamistike ja audiovisuaalsete toetusskeemide abil, sealhulgas toetades kahepoolseid ühistootmis- või ühisarendusrahastuid. Eksperdirühm soovitas ka innustada paljudest eri liikmesriikidest pärit erinevate partnerite ühistoodangut;
12. kultuurivaldkonna töökava (2019–2022) kohaselt keskendub uus avatud koordineerimise meetodi eksperdirühm ühistoodangule audiovisuaalsektoris. See rühm peaks tuginema Euroopa filmide levitamist käsitleva avatud koordineerimise meetodi eksperdirühma tööle ning peaks eelkõige hindama ühistoodangu, sealhulgas ELi mittekuuluvate riikidega tehtava ühistoodangu küsimust, ning andma nõukogule aru ja esitama konkreetseid soovitusi;
13. eespool nimetatud arengusuundi silmas pidades on vaja keskenduda olemasolevate vahendite piires kahele tegevussuunale:

A. OTSESED MEETMED ÜHISTOODANGU EDENDAMISEKS

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

TOONITAB, ET

14. nii ühistootmise enamus- kui ka vähemuspooled saavad kasu koostöö pakutavatest võimalustest, mis on seotud rahastamise, tehniliste vahendite, oskusteabe ja teadmiste, kõrgete tootmisväärtuste ning ühistootmisest tuleneva suurema leviga;

15. riiklikud filmifondid, instituudid ja ametid annavad märkimisväärse panuse – sageli ühistootmise lepingute kontekstis – ühistoodangu arendamisse ja turustamisse Euroopas, toetades ühistoodangut kõigis etappides (arendamine, tootmine ja levitamine);
16. MEDIA alaprogramm 2014–2020 hõlmab paljusid erinevaid rahastamiskavasid ja meetmeid, mis julgustavad ja toetavad Euroopa ühistootmist. Programmist ühistoodangule antav otsetoetus hõlmab rahvusvaheliste ühistootmisfondide toimimist, konkreetseid meetmeid arengut (üksikute projektide ja projektipakettide rahastamine) ja teleprogrammi käsitlevate kavade alusel ning selliste turustusstrateegiade toetamist, mis parandavad rahastatavate teoste levitamist;
17. kui kahepoolsed ühistootmise lepingud hõlbustavad juurdepääsu riiklikele rahastamis- ja toetussüsteemidele, siis Euroopa Nõukogu filmide ühistootmise konventsioon (1992, muudetud 2017. aastal) näeb ette põhjaliku õigusraamistiku ja standardid sellise mitmepoolse ühistoodangu ja kahepoolse ühistoodangu suhtes, milles osalevad pooled ei ole sõlminud kahepoolset lepingut;
18. Euroopa Nõukogu kultuuritoetusfond Eurimages on väga oluline vahend ühistoodangu rahastamiseks ning see on asjakohane pikkade mängufilmide ning anima- ja dokumentaalfilmide levitamise ja kasutamise seisukohast;
19. geograafiliselt ja /või kultuuriliselt lähedaste riikide ühistoodang on mõnel juhul edendanud struktureeritud koostööd kogu väärtusahela ulatuses;
20. nii Euroopa kui ka rahvusvaheline ühistoodang, mida eespool nimetatud piirkondlikud, riiklikud ja Euroopa fondid on kõige sagedamini toetanud, on näidanud suuremat levikupotentsiaali ja sellele on väga sageli antud maailma kõige mainekamaid filmiauhindu ja tunnustusi;

21. rahvusvahelise ühistootmise struktuuris ja protsessis kasutavad tootjad üha enam digitaalse keskkonna pakutavaid uusi võimalusi;
22. riiklike rahastamisasutuste erinevad haldusnõuded ning erinevad piirkondliku, riikliku ja Euroopa tasandi normid võivad mõnikord olla ühiselt tootvate partnerite jaoks probleemideks tehnilisest, kunstilisest ja rahalisest vaatepunktist;
23. kuigi käesolevate järelduste kohaldamisala on piiratud Euroopa riikide vahelise ühistoodanguga, on oluline rõhutada Euroopa audiovisuaalsektori kasvavat huvi ühistootmiseks oluliste väljaspool Euroopat asuvate riikidega. Lisaks kogu maailma talentide kaasamisele on sellel suur potentsiaal suurendada ühistoodanguna toodetud Euroopa teoste rahvusvahelist levikut;

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI OMA VASTAVATES PÄDEVUSVALDKONDADES ÜLES

24. innustama jätkuvalt erineva audiovisuaalase tootmisvõimsusega riikide ja/või piiratud keelelise või geograafilise alaga riikide Euroopa ühistoodangut, samuti nende teoste levitamist ja nähtavust;
25. tõhustama jõupingutusi, et jagada häid tavaid ja leida lahendusi eri avaliku sektori vahendite halduse lihtsustamiseks ning neid käsitlevate õigusnormide sidususe ja läbipaistvuse parandamiseks, sealhulgas digitaaltehnoloogia kaudu, et veelgi hõlbustada Euroopa ühistoodangu loomist;
26. võtma toetuskavade väljatöötamisel arvesse võimalust parandada filmide levitamist, müügiedendust ja kasutamist ning kaaluma nende riiklike rahastamiskavade hindamist, pidades silmas selgeid eesmärke seoses ühiselt rahastatavate teoste kvaliteediga ja nende levipotentsiaaliga ELis;

27. julgustama kõiki osalejaid, sealhulgas veebiteenuse osutajaid, jagama vaatajaskonna andmeid avaliku sektori asutustega ja õiguste omajatega ning kasutama neid andmeid selleks, et oma sihtrühmi tundma õppida ja paremini mõista, et toetuskavasid vastavalt kohandada;

KUTSUB LIIKMESRIIKE ÜLES

28. kaaluma selliste toetuskavade rakendamist, mis hõlmavad ka kavasid ühistoodangu vähemuspartnerite jaoks, täiendama erasektori rahastamist ja Euroopa rahastamisvahendeid, et ergutada Euroopa päritoluga teoste tootmist ja edendamist kõikidel platvormidel;
29. toetama täiendavalt piirkondlikke ja riiklikke fonde nende põhirollis ühistoodangu hõlbustajatena, tagades võimaluse korral täiendavuse tugimeetmetega;
30. kasutama uusi tehnoloogiaid lepingulise ja rahastamisprotsessi digiteerimiseks, et lihtsustada juurdepääsu rahastamisele, tagada avaliku sektori raha tõhusam ja läbipaistvam kasutamine ning vähendada ühistootmisega seotud õiguslike probleemide hulka;
31. tooma esile sõltumatute tootjate rolli ühistootmise protsessis;

KUTSUB KOMISJONI ÜLES

32. uurima võimalusi MEDIA alaprogrammi raames tehtava ühistoodangu rahastamisvõimaluste edasiseks arendamiseks, edendamiseks ja lihtsustamiseks;
33. edendama meetmeid, et saavutada Euroopa audiovisuaalteoste parem nähtavus ja levitamine, tagades samal ajal võrdsed tingimused, milles võetakse arvesse liikmesriikide geograafilist ja keelelist eripära seoses tootmise, levitamise ja vaatajaskonnaga;
34. kaaluma võimalusi, kuidas suurendada kõigi ühistootmispartnerite – nii enamus- kui ka vähemuspartnerite – nähtavust MEDIA alaprogrammi raames toetatavate teoste puhul;

35. esitama koostöös Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskusega Euroopa ühistoodangu hindamise, mis sisaldab ülevaadet ühistoodangu turulepääsu võimalustest, soovitades viise koostöö tõhustamiseks;
36. tugevdama koostööd, struktureeritud poliitilist dialoogi ja parimate tavade vahetamist asjaomaste piirkondlike asutuste ja riiklike asutustega, Euroopa filmiagentuuridega, Euroopa filmiagentuuride direktoritega, samuti Euroopa Nõukoguga, eelkõige Eurimages'i ja Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskusega, uurides võimalikke sünergiaid ja koostöövõimalusi ning teavitades liikmesriike nende vahetuste tulemustest;
37. uurima võimalusi toetada selliseid algatusi nagu loomelaborid või kirjutustoad, kus produtsendid, stsenaaristid ja režissöörid saavad teha ühistoodangu arendamiseks koostööd;

B. ÜHISTOODANGU JÄTKUSUUTLIKU ÖKOSÜSTEEMI TOETAMINE

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

TOONITAB, ET

38. Euroopa ühistoodangu potentsiaali saab paremini ära kasutada, edendades ökosüsteemi, mis innustab ja edendab ühistoodanguna valminud teoseid kogu väärtusahela ulatuses. See hõlmab rakendusmeetmeid ühistoodangu kaudseks toetamiseks, kuid samuti meetmeid, mis hõlbustavad koostööd stsenaariumi kirjutamise ja arendamise etapis ning ühistoodanguna valminud teoste levitamist ja kättesaadavust pärast nende esilinastumist;
39. vastavalt avatud koordineerimise meetodi eksperdirühma üldistele soovitudele Euroopa filmide leviku kohta on levitamise suurendamiseks vaja meetmeid sellistes valdkondades nagu müügiedendus, kinod, festivalid, tellitavad audiovisuaalmeedia teenused, vaatajaskonna andmed, toetusskeemid, poliitikameetmete koordineerimine, juurdepääs rahastamisele ja avaliku sektori rahastamise tulemuste seire;

40. tuleks tagada ühistootmisele antava rahalise toetuse läbipaistvus. Avaliku sektori rahastamisasutustele peaks olema eelkõige kättesaadav teave, mis on seotud avaliku sektori otsese ja kaudse rahastamisega, mis on ühistootmise projektide jaoks saadud eri allikatest, olgu need siis riiklikust tasandist madalama tasandi, riiklikud või Euroopa allikad;
41. MEDIA alaprogrammi kaudsed meetmed ühistootmise soodustamiseks hõlmavad koolitust, juurdepääsu turgudele ja rahvusvahelist võrgustikutegevust, millega ergutatakse ja suurendatakse piiriülese koostöö suutlikkust;
42. ühistoodanguna valminud teoste vaatajaskonna kujundamisel on põhilised levitamise ja kasutamise etapid. MEDIA alaprogrammist rahastatav võrgustik Europa Cinemas pakub märkimisväärset tuge mitteriiklike Euroopa filmide linastamiseks. Siiski on vaja rohkem pingutada selle nimel, et tagada ühistoodanguna valminud teoste laialdane levik, kasutamine ja edendamine rahvusvahelisel tasandil kõigil levitamiskanalitel ja -platvormidel. Nende rahvusvahelise edu tagamiseks on kõige olulisem koostöö ühistoodetud teoste edendamisel;
43. audiovisuaalpoliitika keskendub üldiselt kõrge kvaliteediga kultuuriliselt ja keeleliselt mitmekesise sisu pakkumisele. Väga oluline on kujundada vaatajaskond kvaliteetsete, originaalsete ja uuenduslike Euroopa audiovisuaalteoste jaoks ning toetada sellise sisu nähtavust ja kättesaadavust. Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse andmetel on esilinastunud Euroopa filmide arv ja nende vaatajate osakaal kinokülastajate koguarvust märkimisväärselt tasakaalust väljas ning seetõttu on oluline tugevdada filmide ja nende sihtrühma vahelisi sidemeid;
44. digitaalsete platvormide kaudu toimuva audiovisuaalteoste levitamise osas on oluline tagada tasakaalustatud ökosüsteem ja austada autoriõigusi kui loovuse toetamise vahendit;
45. Euroopa audiovisuaalsektori keskmes on andekus. Seepärast on investeerimine Euroopa audiovisuaalvaldkonna professionaalidesse – sealhulgas nende koolitusse – endiselt konkurentsivõimelise ökosüsteemi eeltingimus;

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI OMA VASTAVATES
PÄDEVUSVALDKONDADES JA OLEMASOLEVATE VAHENDITE PIIRES ÜLES

46. toetama täiendavalt audiovisuaalsektorit ja kaaluma valdkondlike programmide kasutamist selle eesmärgi saavutamiseks;
47. edendama jätkuvalt ühistootmisele kaudset toetust pakkuvaid meetmeid, mille hulka kuuluvad rahvusvaheline võrgustikutegevus, filmitegijate koolitused, annete arendamine, ühistootmise seminarid, heade tavade vahetamine ja koostöö, sest koostööpõhises loomeprotsessis on võimalik luua kvaliteetseid ja edukaid projekte;
48. hindama, kas oleks asjakohane kehtestada erimeetmed, millega innustada noori professionaale välja töötama ja käivitama oma esimesi projekte, aidates seega kaasa Euroopa kino arengule;
49. hõlbustama publiku juurdepääsu audiovisuaalteostele ja -sisule meetmetega, mis soodustavad laiemat piiriülest müügiedendamist ja levitamist, sealhulgas digitehnoloogia arendamist dubleerimiseks ja subtitreerimiseks võimalikult paljudes Euroopa keeltes. See hõlmab audiovisuaalteoseid, mis on ühiselt toodetud riikides või piirkondades, mille keeli räägitakse vähem, et edendada keelelist mitmekesisust, ületades samal ajal keele- või erivajadustega seotud takistused;
50. suurendama jõupingutusi selle tagamiseks, et ühistoodanguna valminud teoseid toetatakse ja edendatakse kogu väärtusahela ulatuses, sealhulgas piiriülesel tasandil, ning et need jõuavad võimalikult suure rahvusvahelise publikuni;

51. jätkama koostööd Euroopa filmide kataloogi arendamiseks, mis parandab internetis kättesaadavate Euroopa ühistoodetud teoste nähtavust ja läbipaistvust;
52. julgustama struktureeritud ja põhjalikku dialoogi võimalikult paljude erasektori sidusrühmadega, et säilitada nende pidev pühendumine tegevusele, mis aitab kaasa ühistoodangu ökosüsteemile, ja tagada rahastamisallikate vastastikune täiendavus;
53. võttes nõuetekohaselt arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, täiendavalt julgustama ja toetama filmikultuurilise pädevuse algatusi formaalses, informaaalses ja mitteformaalses hariduses, pakkudes noortele eurooplastele loomingulisi oskusi ja edendades nende innovatsioonialast potentsiaali. Filmikultuurilisel pädevusel on keskne roll noorte kaasamises ning see aitab neil avastada ja hinnata Euroopa filmipärandit ja kultuurilist mitmekesisust.

Seadusandlikud aktid

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1295/2013, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2014–2020) (ELT L 347, 20.12.2013 lk 221).
2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1128 võrgusisuteenuste piiriülese kaasaskantavuse kohta siseturul (ELT L 168, 30.6.2017, lk 1).
3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1808, millega muudetakse direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv), et võtta arvesse muutuvat turuolukorda (ELT L 303, 28.11.2018, lk 69).

Nõukogu järeldused

4. Nõukogu järeldused, mis käsitlevad Euroopa filmipärandit, sealhulgas digitaalajastuga seotud probleeme, ELT C 324, 1.12.2010, lk 1.
5. Nõukogu järeldused, mis käsitlevad Euroopa sisu tugevdamist digitaalmajanduses, ELT C 457, 19.12.2018, lk 2.
6. Nõukogu järeldused kultuurivaldkonna töökava (2019–2022) kohta, ELT C 460, 21.12.2018, lk 12.
7. Euroopa Ülemkogu 14. detsembri 2017. aasta kohtumise järeldused, EUCO 19/1/17.

Nõukogu soovitused

8. Nõukogu soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes, ELT C 189, 4.6.2018, lk 1.

Komisjoni teatised

9. Komisjoni 24. septembri 2010. aasta teatis „Euroopa kino võimalustest ja probleemidest digiajastul“, COM (2010) 487 final.
10. Komisjoni 22. mai 2018. aasta teatis „Euroopa kultuurivaldkonna uus tegevuskava“, COM(2018) 267 final.

Rahvusvahelised konventsioonid

11. UNESCO 20. oktoobri 2005. aasta konventsioon kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise kohta.
12. Euroopa Nõukogu 30. jaanuari 2017. aasta filmide ühistootmise konventsioon (muudetud).

Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse uuringud

13. Kuidas levitatakse filme tellitavate videoteenuste ja kinode kaudu Euroopa Liidus? Võrdlev analüüs. Christian Grece, 2016.
14. Filmide tootmine Euroopas. Tootmismaht, ühistootmine ja ülemaailmne ringlus. Julio Talavera Milla, 2017.
15. Aastaraamat 2017/2018. Põhisuundumused. Televisioon, kino, tellitavad videoteenused – üleeuroopaline pilt. Francisco Cabrera, Gilles Fontaine, Christian Grece, Marta Jimenez Pumares, Martin Kanzler, Ismail Rabie, Agnes Schneeberger, Patrizia Simone, Julio Talavera, Sophie Valais, 2018
16. Rahvusvahelise ühistoodangu õiguslik raamistik. Francisco Javier Cabrera Blázquez, Maja Cappello, Enric Enrich, Julio Talavera Milla, Sophie Valais, 2018, IRIS Plus
17. Mängufilmide rahastamine Euroopas: 2016. aastal esilinastunud filmide näidisanalüüs. Martin Kanzler, 2018.